

ALLE SKAL MED

TEGN OG SIGNALER

- Om et barn viser vedvarende tegn til mistriivsel, eller endring i atferd ut ifra det som er forventet fra alder og utviklingsstadium, kan det være et tegn på at barnet lever i en risikosituasjon.
- Enkelte tegn og signaler vil opptre på ulike alderstrinn mens andre er mer aldersuavhengige.
- Det finnes ingen utfyllende liste over tegn og signaler som viser at barn og unge lever i en risikosituasjon. Her presenterer en oversikt over tegn og signaler ut ifra fire hovedkategorier, som kan være et hjelpemiddel i prosessen for å gjøre en vurdering av om det er grunn til bekymring. Barn og unge kan også gi andre signaler enn angitt under.
- NB! Når det gjelder **de minste barna**, skal grad av bekymring og behov for oppfølging, alltid vurderes ut ifra risiko- og beskyttelsesfaktorer. Dette fordi de kan ha betydelige helseplager og risiko for forstyrret utvikling uten tydelige og tolkbare tegn og signaler på dette.

Følelsesmessige uttrykk og atferd	Fysiske tegn og signaler	Psykososiale forhold	Relasjoner/samspill mellom foreldre og barn og trekk ved foreldre
<ul style="list-style-type: none"> • Endrer atferd • Trekker seg tilbake • Innesluttet og trist • Fremstår engstelig og redd • Går fra å være utadvendt til å bli innadvendt • Har utagerende atferd • Har seksualisert atferd • Fremstår som ukritisk overfor fremmede • Har destruktiv eller grenseoverskridende atferd eller risikoatferd på nett • Forsinket eller går tilbake i utvikling (språk og motorisk)	<ul style="list-style-type: none"> • Mangelfull hygiene • Usunt eller mangelfullt kosthold • Smerter både lokalisert og mer uspesifisert • Vondt i hodet og/eller i magen • Vedvarende symptomer som kvalme, svimmelhet • Synlige tegn som blåmerker/skader • Selvskading	<ul style="list-style-type: none"> • Vansker i relasjon til andre • Konsentrasjonsvansker • Utsatt for mobbing	<ul style="list-style-type: none"> • Mangel i engasjement eller høyt konfliktnivå i samspill mellom barn og foreldre • Foreldre tillegger barnet negative hensikter og egenskaper • Foreldre viser negativitet eller fiendtlighet overfor barnet • Foreldre har gjentatte økonomiske disponeringsproblemer • Foreldre har en ustabil livs- eller bosituasjon • Foreldre har store helseplager somatisk eller psykisk og/eller rusmiddelproblemer • Foreldre gir uttrykk for bekymring for barnet • Foreldre møter ikke opp til samtaler etc. • Foreldre følger ikke opp avtaler • Foreldre følger ikke opp klær ect. over tid • Barn utsettes for negativ sosial kontroll